

PRESSEMEDDELELSE NR. 46/26

Luxembourg den 24. marts 2026

Domstolens dom i sag C-767/23 | [Remling] ¹

En national ret, der træffer afgørelse i sidste instans, skal altid begrunde et afslag på at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål

Selv i en situation, hvor en sådan retsinstans har beføjelse til at forkaste søgsmål med en summarisk begrundelse, skal denne i alle tilfælde specifikt og konkret redegøre for, hvorfor en af undtagelserne til forelæggelsespligten finder anvendelse

I denne sag skulle Domstolen tage stilling til, om det er foreneligt med EU-retten, at nederlandsk ret giver en øverste retsinstans mulighed for at forkaste en appel alene på grundlag af en summarisk begrundelse. Den pågældende lovgivning har, af hensyn til en god retspleje, til formål at afkorte varigheden af retslige procedurer og give denne retsinstans mulighed for at afsætte mere tid til vigtige sager. Efter at have fremhævet den grundlæggende rolle, som den præjudicielle procedure i almindelighed og pligten til at forelægge præjudicielle spørgsmål i særdeleshed spiller for Unionens retssystem, bemærker Domstolen, at en øverste domstol er underlagt en forelæggelsespligt, som den kun kan fritages for i tre situationer: Når det rejste EU-retlige spørgsmål ikke er relevant, når den pågældende bestemmelse i EU-retten allerede er blevet fortolket af Domstolen, eller, endelig, når denne fortolkning fremgår med en sådan klarhed, at der ikke er plads til nogen rimelig tvivl. Når en øverste retsinstans finder, at der er tale om en af disse tre situationer, skal den begrunde sit afslag på at forelægge Domstolen sagen ved i alle tilfælde specifikt og konkret at redegøre for grundene til, at en præjudiciel forelæggelse efter dennes opfattelse er uforholdsmæssig. En sådan retsinstans kan i denne forbindelse tilslutte sig den begrundelse, som den lavere retsinstans har anvendt i den pågældende sag, forudsat at sidstnævnte har forklaret, hvorfor sagen henhører under en af de tre ovennævnte situationer.

En marokkansk statsborger, hvis ægtefælle og børn er bosiddende i Nederlandene og har nederlandsk statsborgerskab, indgav en ansøgning i Nederlandene om opholdstilladelse med gyldighed på hele Den Europæiske Unions område. Da ansøgningen blev afslået med den begrundelse, at han allerede havde en opholdstilladelse i Spanien, indbragte han sagen for retten i Haag, tingstedet Utrecht (Nederlandene). Da han heller ikke fik medhold i dette søgsmål, iværksatte han appel ved det nederlandske Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager). Sidstnævnte er af den opfattelse, at svaret på det spørgsmål om fortolkning af EU-retten, som den marokkanske statsborger har rejst, klart fremgår af Domstolens praksis. Derfor har Raad van State angiveligt ikke pligt til at indlede en præjudiciel forelæggelsessag, men kan træffe afgørelse i sagen med en summarisk begrundelse.

Denne mulighed for at anvende en summarisk begrundelse er fastsat i den nationale udlændingelov. Den afspejler den balance, som den nederlandske lovgiver har tilstræbt mellem ønsket om at generalisere muligheden for at iværksætte appel i alle udlændingeretlige sager og behovet for at give Raad van State mulighed for at koncentrere sin prøvelse om spørgsmål, der kræver en besvarelse af hensyn til retsenheden, retsudviklingen eller retsbeskyttelsen generelt.

På denne baggrund har Raad van State, som er i tvivl om, hvorvidt det skal give en detaljeret begrundelse for, at det ikke anser sig for forpligtet til at anmode om en præjudiciel afgørelse, besluttet at forelægge Domstolen spørgsmålet.

I dommen bemærker Domstolen for det første, at de nationale retter, hvis afgørelser ikke kan appelleres, er underlagt en forelæggelsespligt, hvortil der dog er tre undtagelser (det rejste EU-retlige spørgsmål er ikke relevant, en afgørelse fra

Domstolen har allerede fortolket den pågældende EU-retlige bestemmelse, eller der foreligger en *acte clair*) ².

I betragtning af **den præjudicielle procedures grundlæggende rolle i Unionens retsorden** skal en sådan national ret, hvis den på grundlag af en af disse undtagelser beslutter ikke at forelægge Domstolen sagen, **i alle tilfælde begrunde sin afgørelse og dermed specifikt og konkret, under hensyntagen til de foreliggende faktiske og retlige omstændigheder, redegøre for grundene til, at en af disse tre undtagelser finder anvendelse.**

Den omstændighed, at en medlemsstat giver en retsinstans mulighed for at anvende en summarisk begrundelse med det formål at afkorte varigheden af retslige procedurer og derved sikre en god retspleje, ændrer ikke herpå. Selv i en sådan situation er en øverste domstol fortsat forpligtet til **specifikt og konkret at redegøre for, hvorfor den finder, at den manglende forelæggelse for Domstolen er begrundet.**

I denne henseende kan en øverste retsinstans tilegne sig den begrundelse, som den lavere retsinstans har anført i den pågældende sag, forudsat at sidstnævnte ret har redegjort for grundene til, at den enten fandt, at det rejste EU-retlige spørgsmål ikke var relevant, at den pågældende EU-retlige bestemmelse allerede var blevet fortolket af Domstolen, eller at denne fortolkning fremgik med en sådan klarhed, at der ikke var plads til nogen rimelig tvivl.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvst. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Denne afgørelse er på tilsvarende måde bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og eventuelt et resumé](#) af dommen offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Følg Domstolen online!

¹ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

² Dom af 6.10.1982, Cilfit, [sag 283/81](#), og af 6.10.2021, Consorzio Italian Management og Catania Multiservizi, [sag C-561/19](#) (jf. også pressemeddelelse nr. 175/21).